

Obsah

Poděkování	11
Úvod	13
Předmluva k českému vydání	19
Základy výuky aktivní metodou	21
Sto šedesát nápadů	23
Deset variant uspořádání učebny	24
Deset metod učení jmen	32
Deset otázek pro zjištění, s jakým očekáváním žáci do kursu	35
Deset metod pro povzbuzení žáků k aktivnímu zapojení do studia	36
Deset úkolů pro práci ve dvojicích	38
Deset možností pro využití odpovědních lístků	39
Deset rad pro zkvalitnění přednášky	41
Deset způsobů vytváření skupin	43
Deset možností výběru vedoucích skupin a obsazení dalších funkcí	45
Deset rad pro vedení diskuse	47
Deset možností pro použití metody hraní rolí	49
Deset užitečných kroků pro vedení praktických činností	50
Deset rad pro úsporu času	51
Deset rad pro obnovení pořádku	53
Deset pomůcek pro dramatizaci učení	54
Deset možností pro usměrnění průběhu výuky	56

Jak získat aktivní spolupráci žáků od samého začátku

59

Metody vytváření týmu

1. Výměna míst	62
2. Lovci lidí	64
3. Inzerát skupiny	66
4. Předpovědi	68
5. Televizní reklama	70
6. Moji společníci	72
7. Důkladné seznámení	74
8. Společné útočiště	76
9. Navázání na předchozí učivo	78
10. „Židle“	80
11. Stanovení základních pravidel	82

Techniky rychlé diagnostiky žáků

12. Diagnostický průzkum	86
13. Otázky žáků	88
14. Blesková diagnostika	90
15. Reprezentativní vzorek	92
16. Obavy žáků	94

Okamžité aktivní zapojení žáků do učení

17. Aktivní předávání poznatků	98
18. Střídání trojic	100
19. Jdi na své místo	102
20. Odlehčení klimatu	104
21. Výměna názorů	106
22. Pravda, nebo lež?	108
23. Závazek	110

Předávání informací, dovedností a postojů s využitím aktivního učení

113

Frontální výuka	115
24. Zvídavá mysl chce poznávat	116
25. Naslouchající týmy	119
26. Řízené psaní poznámek	122
27. Přednáškové bingo	125
28. Synergické vyučování	127
29. Řízené vyučování	129
30. Setkání s odborníky	131
31. Dramatizace	133
32. Kdo jsem?	136
33. Filmový kritik	138
Prostředky k rozpravidlení diskuse	141
34. Aréna	142
35. Veřejná městská schůze	145
36. Třífázová „akvarijní“ diskuse	147
37. Rozšiřující se panel odborníků	150
38. Argument - protiargument	152
39. Čtení nahlas	154
40. Soudní přelíčení	156
Povzbuzování účastníků ke kladení otázek	159
41. Učení začíná otázkou	160
42. „Nasazené“ otázky	163
43. Výměna rolí při kladení otázek	165
Kooperativní učení	167
44. Hledání informací	168
45. Studijní skupiny	171
46. Třídění karet	174
47. Studijní turnaj	176
48. Síla dvojice	178
49. Týmový kvíz	180

Partnerské (vrstevnické) vyučování	183
50. Vzájemné vyučování skupin	184
51. „Skládankové“ učení	186
52. Každý je tu učitelem	189
53. Vrstevnické vyučování	191
54. Případové studie vytvořené žáky	193
55. Co bylo v novinách	196
56. Vývěsková sekce	198
Samostatné učení	201
57. Představte si	202
58. Psaní formou „tady a teď“	204
59. Kognitivní mapování (mindmapping)	206
60. Učení v praxi (exkurze)	209
61. Studijní deník	212
62. Kontrakt na učivo	214
Afektivní učení (učení hodnotám a postojům)	217
63. Podívej se, jaké to je	218
64. Pořadí na nástěnce	220
65. Co? Co z toho? Co dál?	222
66. Aktivní sebehodnocení	224
67. Vzory rolí	227
Rozvoj dovedností	229
68. Palebná čára	230
69. Aktivní pozorování a zpětná vazba	233
70. Hraní rolí bez rizika	235
71. Ztrojené role	237
72. Střídání rolí	239
73. Ukázka	241
74. Tichá ukázka	243
75. Procvičování ve dvojicích	245
76. Jsem někým jiným	247
77. Záludství života	249
78. Skupina poradců	251

Jak zajistíme trvalé osvojení získaných vědomostí a dovedností	253
Metody opakování naučené látky	255
79. Pexeso	256
80. Opakování s použitím zpětného projektoru	259
81. Kladení otázek a získávání odpovědí	261
82. Křížovka	263
83. Riskuj	265
84. Liga mistrů	268
85. Samostatné opakování látky	270
Sebehodnocení	273
86. Opakování zvažování	274
87. Návratnost investice	276
88. Studijní galerie	278
89. Tělesné sebehodnocení	280
90. Koláž hodnocení	282
Příprava použití získaných vědomostí a dovedností	285
91. Sledování sebe sama	286
92. Konzultace se spolužáky	288
93. Hodnocení překážek	290
94. Nálepky	292
95. „Tímto se zavazují“	294
96. Navazující dotazník	296
97. Drž se svého plánu	299
Rozloučení	303
98. Vytváření křížovky	304
99. Navazování spojení	306
100. Skupinová fotografie	308
101. Závěrečné zkoušky	310